

**Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди**

До 300-річчя від дня народження Г. С. Сковороди

ІННОВАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ: ДОСВІД, ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

**Матеріали I науково-практичної інтернет-конференції
здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
першого року навчання
факультету початкового навчання**

17 травня 2022 року

Частина 2

**Харків
2022**

*Рекомендовано до друку редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди
Протокол № 6 від 15.06.2022 р.*

Інновації в початковій освіті: досвід, виклики сьогодення, перспективи: матеріали І науково-практичної інтернет-конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди (17 травня 2022 р., м. Харків) / за заг. ред. д. пед. н., доц. В. В. Ушмарової. Харків : ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2022. Ч. 2. 37 с.

Збірник містить матеріали конференції здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання факультету початкового навчання ХНПУ імені Г. С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам початкової освіти. Розкриваються питання теорії та методики навчання і виховання у початковій школі, інноваційних підходів у роботі вчителя початкових класів, інклюзивного простору в освітньому процесі початкової школи, історико-педагогічних та компаративістських аспектів початкової освіти.

Для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти і викладачів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів.

СЕКЦІЯ 3

ІНКЛЮЗИВНИЙ ПРОСТІР В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Бережна Наталія Завдання сімейного виховання щодо розвитку дітей з особливими освітніми потребами	27
Спаських Ірина Шляхи формування комунікативних навичок у дошкільників із загальним недорозвиненням мовлення	28
Фастовець Аліна Вплив казок на розвиток мовлення дошкільників із ЗНМ	29

СЕКЦІЯ 4

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА ЯК ОСНОВА ВЗАЄМОДІЇ ТА СПІВПРАЦІ УЧИТЕЛЯ, УЧНЯ І БАТЬКІВ

Головіна Поліна Педагогіка партнерства як засіб партнерської взаємодії закладу освіти та сім'ї	30
---	----

СЕКЦІЯ 5

РОЗВИТОК ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Пашкова Марина Наукові підходи до проблеми академічної обдарованості учнів	31
---	----

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Жуковська Ірина Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в новій українській школі	32
Гасанова Гюльшад Формування громадянської позиції у педагогічній спадщині Г. Ващенко	33
Підгорна Тетяна Національна система освіти і виховання у педагогічній спадщині С.Ф. Русової	34
Тер-Арсенян Наталія Підготовка вчителя початкових класів у педагогічній спадщині К.Д. Ушинського	35
Шведова Наталія Педагогічний доробок С. Миропольського	36

СЕКЦІЯ 6

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНІ ТА КОМПАРАТИВІСТСЬКІ СТУДІЇ

Реалізація ідей В.О. Сухомлинського в Новій українській школі

Жуковська Ірина

Науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент С. О. Лавренко

Педагогічна спадщина Василя Сухомлинського відома в усьому світі, вона широко вивчається і запроваджується освітніми системами багатьох країн. Як глибока концептуальна ідея доробок В. Сухомлинського не втрачає своєї актуальності і нині, більше того він потребує переосмислення і набуває нового звучання в контексті сьогодення. На нашу думку, ідеї В. Сухомлинського знайшли своє відображення й реалізацію в організації ефективного освітнього середовища нової української школи.

Реформа НУШ логічно почалася з реорганізації шкільного простору: класи були переобладнані, виділено 7 основних осередків, що забезпечують комфортне навчання і відпочинок та дозволяють з цікавістю навчатися. Радують поява Дошки настрою, Стіни словникових слів, Зони дослідників. Свого часу В. Сухомлинський теж багато приділяв уваги оформленню школи. Так у Павиській школі було обладнано кімнату казок, діти багато малювали і створювали ілюстрації до книг та картинні галереї.

Багато ідей видатного педагога стосувалися словесної творчості молодших школярів. Василь Олександрович всіляко заохочував учнів до написання творів, історій, оповідань, сам показував приклад такої творчої роботи. У практиці НУШ передбачена інтеграція шкільних предметів, зокрема мовно-літературної галузі, що дає змогу збільшити обсяги читання, а в основу навчання закласти текстотворчий підхід. Багато уваги приділено й розвитку усного мовлення. Одним із етапів залучення дитини до практики усного діалогу стали ранкові зустрічі, які мають на меті об'єднання колективу, обговорення цікавих подій із життя, формують навичку ведення монологу й діалогу. Тема ранкової зустрічі може виникати ситуативно, наприклад, пішов перший сніг і це викликало у дітей нові емоції, які варто обговорити, ними поділитися. І є запланована тематика, яка спрямована на формування і розвиток взаєморозуміння, правил поведінки.

Значна увага в новій українській школі приділена питанням виховання. Національне і патріотичне виховання базуються на засадах глибокої поваги до історії свого народу, його ідеалів, символів, святинь мистецької спадщини. Ці ж ідеї можемо побачити у творчому доробку Василя Сухомлинського, який наголошував на необхідності виховувати у молодших школярів, перш за все громадянські почуття і велику любов до своєї Батьківщини. Разом з тим педагог говорив про пріоритетність принципів гуманного виховання, створення школи, де буде не просто цікаво, а й комфортно, а колектив класу стане колективом одностайних, вказував на необхідність формування й найкращих людських рис і якостей – доброти, поваги, розуміння, чесності й порядної поведінки. Нова українська школа повністю підтримує такий підхід, орієнтуючи молодших школярів на принципи толерантності й гендерної рівності.